

שלושה חברים שלא חזרו

והפגישות ביניהם הפכו מקריות, נתונות לחסדי החופשות מן הצבא. עד אשר, בזה אחר זה, נפלו בתפקיד ונפגשו בבית הקברות כמושבתם. המות, פקד את הרצליה שלש פעמים בזו אחר זו.

דרור לוי

— פגישה אחרונה

עירא שמואלי

באימונים ובטיול

עירא, אשר ודרור סימלו בעיני תושבי הרצליה את התגלמות הידידות. שלושתם נולדו במושבה, גדלו, למדו והתחנכו זה בצד זה. כאשר הגיעה שעתם להתגייס, התייצבו בהתלהבות. מאז נפרדו דרכיהם

אשר פורת (פוטרמן) בן העשרים סיפר פעם בראיון שהיה לו באחד העתונים על חלומו הוא: "לוי היה הצעיר בשלושה לו כבר היו הרבה חלומות. כילד ממש, כבר נשא בין החברה של הרצליה את התואר נשק. הוא היה מוצא כל מיני חלקי נשק וגרוטאות אחרות, מרכיב מהם כלי יריה לצהלת כל השכונה."

בימי החופש היה יוצא לצייד, חמוש בי רובה הטוטו, חזור תמיד עם שלל יוני בר, שועלים, אוזים. אך המשיכה העיקרית לי גביו היה הים. הוא היה פעיל באגודת זכו לזו המקומית, הפך מרכזו, וזכה כפרס בי טיול על ספינות חיל הים הישראלי.

כאן באה האכזבה הגדולה. החלום על הפלגה במרחבים לא הודהה ביותר עם המציאות. הוא התאכזב מתנאי חייהם של הילחים, מחוסר ההרפתקנות שבהפלגות. החלום הבא הוצמד ליבשה. דרור הפך מארגן הטיולים הראשי של הנוער ההרצי ליג, מהגיל עד אדילת.

★ ★ ★

משכנעים ללכת בדרכם

שנים חלפו. השלושה טיימו בתי ספר חינוכיים שונים, התגייסו לצבא. כל אחד פנה להגשים את חלומו. עירא זכה להיות ראשון בהרצליה, הגיע בתקופת שרותו עד לדרגת סגן, נשאר בי צבא הקבע. דרור התנדב בטרם זמנו לצבא וכחייל.

לאשר פורת באה תקלה שכמעט והרסה לו את חלומו. בדיוק בתקיפת גיוסו הלה בטיפוס.

ב קצה בית העלמין הקטן והמטופח של המושבה השרונית הרצליה, נמצאת החלקה הצבאית. בה מצאו את מנוחתם האחרונה חללי מלחמת השחרור מבני המושבה. כ-20 מצבות לבנות, ערוכות ומשוררות ומר קפות גינותיו ועירות, מנציחות את חלקה של הרצליה בקרבן הדמים של המדינה.

אמהות שכולות עולות מדי פעם להשי תטה עם זר פרחים על קברות בניהם. ביום הזכרון מתאספים כל קרובי המשפחות בי צוותא להתייחד עם יקיריהם. המיד היו אלה אותן המשפחות. כי משך שבע שנים ומעלה, לא נוסף גם קבר אחד בחלקה הצבאית.

לפתע, החל שוב המוח לפקוד את הרצי ליה. תוך ארבעה חודשים, ירד האבל שלוש פעמים על תושבי המושבה, הקשר רים זה בזה. שלוש משפחות, מותיקי הי תושבים במקום, שיכלו את בניהן.

זהו סיפור של צברים ישראליים, 1956. סיפורם של שלושה בחורים שהוכיחו כי גם דור של התפרקות כביכול מערכים חי לוציים, עוד קיימת בצבר רוח ההתנדבות וההקרבה האופיינית לו.

★ ★ ★

שלושה חלומות

עירא, אשר ודרור לא היו בני שי נתין אחי, אולם בכל הרצליה היו ידועים כשלישיה מגובשת. הם הכירו זה את זה מרחוב המושבה, מבית הספר העממי, מחוף הים ומצדדי הנוער העובד. כל אחד מהם היה עולם בפני עצמו. לכל אחד היו עיסקות משלו, חברה אחרת וחלומות אחרות.

עירא שמואלי, המבוגר בשלושה חלם להיות מהנדס. בבית אביו המודד, קנה את החיבה לכל הקשור במקצוע זה, התי עסק מילדותו בכל הכרוך בטכניקה.

שלוש בשורות

ה אירע לפני ארבעה חדשים לערך. בשורת איוב הראשונה. מאז מלחמת הי עצמאות פשטה כחסף ברחובות המושבה: עירא שמואלי נהרג. היה זה בשעת סיסט אימונים, כשמשוטטו התרסק עמו יחד. כמי עם כל ותיקי המושבה נוכחו בכרית הקבר. כמו בסיפורו של איוב, לא הספיקו בני המושבה להתאושש, ומהלומה שניה ניתנה על ראשם. הם שמעו אותה לראשונה ברדיו קהיר ורמאללה, אחר כך התאמתה הידיעה

דרור לוי נפל בקרב גבורה על אדמת ירדן, בעת שחזר עם חבר ממסע לפטרה. עיר האגדות הקסומה שהפילה כבר חללים בין המטיילים הישראליים.

החבר שהיה עמו וחזר פצוע לפני כחודשיים, סיפר על רגעיו האחרונים: בדרך חזרה, נתקלו השניים ביחידת המשמר הלי אומי, בקרב יריות נפגעו שני אנשי המשמר הירדניים, לאחר זמן מה, שוב נתקלו במר ארב של הלגיון, פגעו באחד מאנשיו. דרור נפגע בעת שזחל אל ההרוג הערבי, להוציא ממנו את נשקו.

השבוע, באה בשורת האבל השלישית: אשר פורת נהרג בשעת תאוונה. ביום השני שעבר עוד ביקר אשר פורת בבית הוריו, הביא את משכורתו הראשונה מצבא הקבע. הוא החל לחסוך על מנת לי המשיך ללמוד נתן לאביו, בעל חנות קטנה לחמרי בנין, את פנקס הצידיקים. הוא חיד מאושר מאז במשכורתו הראשונה.

היה לו הסכס עם אחיו, מהנדס אגף הי שיכון בבאר שבע, כי במקרה שיארע פי שהי יודיעו קודם כל לאח. יום לאחר הכי קור בבית, קיום ההסכם. הודיעו לקלמן פורת כי לאחיו ארעה תאוונה. האח הבין כי בזה נגמר הכל.

השבוע, נוסף הקבר השלישי בחלקה הצבאית שבבית הקברות בהרצליה. כי תמיו, נופלים ההולכים ראשונים.

ענק וננסית. אשר פורת בחברת ידידה. הדמות על כפי תיד נראית כננסית, כתוצאה מלהטוט צילומי. למעשה, היא עומדת במרחק רב ממנו. זאת היתה אחת התמונות האחרונות של אשר.

פירה על השכם. דרור לוי (כורע משמאל, מתחת לסירה) בתמונת התי עם חברי זבולון הרצליה. היה זה לפני שדרור התי אקזב טן הים ומכל הפעולות הקשורות בו, פנה לחובבות יבשתיות.

פוחתים והולכים. כשנתברר להן שלא יוספו הוא שנפל אלא מחירה של מרטל, הכו אותה, לא פסקו עד שכרעה מרטל ונפלה. כאן נתעוררו רחמי הגערות. הן נשארו לצד חברתן, הגישו לה מים ונפלו לתי השוטרים בכבירה בטרם קיץ. שלמה מויאל, שצפה במרחש, הומוץ כעד.

השופט לא האמין. התורשים שחלפו עד למשפט, שנערך השבוע בתל אביב, עשו את שלהם; המשתתפים הגיעו לבית המשפט בנינויים ניכרים. מרטל שנתה את צורתה, חזרה להיות צנומה במקומה. מויאל שינה את תווכתו, עבר לצור בבית הסוהר. (ממשך בעמוד 12)

שים מסמרי שערות אשר ראשה עיר עצמו היה מסובך בהם. פרייליך התפטר מרצותו הטוב רק לפני חודש, קיבל פיצויים כיד

משפט אחר הרחמים
צפורה, מרטל וסגולה חילקו ביניהן את שדרות ירושלים שבסביבות הלונה פארק ביפו. הן יצרו טראסט מצמצם שמרי בהקפדה על חזית מחירים אחידה. מר הקרע החל כשהפך המשולש מרובע. מר סל הלכה בדרך כל בשר בלתי זיהי, הרתה. לפתע הרגישו סגולה וצפורה שהלקוחות

לוחם בשתיית יכול היה להיות דמות קומית. כי כל ילד בחיפה יודע מה קרה לאנשים שהואשמו כגנבים ואשר נמנו עם חסידי חושי. שני המקרים הבולטים:

● שלושת פקידו המכס שהואשמו עלידי מרדכי שטנר, המשיכו לעבוד במשך חמש שנים אחרי שהואשמו כגנבים, לא פוטרו גם אחרי שבית המשפט מוסמך מצא שיש נגדם הוכחות לכאורה, והממשקים לקבל חצי משכורת.

● זכריה פרייליך, שהמשיך לעבוד שני ימים אחרי שהואשם בגלוי בקבלת שוחד, ואחרי שבדיוני ועדה עירונית נתגלו מע

אבא חושי עצמו, המאשר למעשה כל מינוי כמוסדות אלה. איש מהם לא יעלה על דעי תו להאשים אדם הנמנה עם החוישיסטים.

התוצאה: אבא חושי יוכל מעתה לסלק רשמית כל פקיד שאינו רצוי לו. הקרבן הראשון: תומאס וינד, מראשי המורדים של קבוצת מחרו, שעתה הוחלט סופית על פיטוריו, באשמת קבלת שוחד, למרות שלא היה שום משפט נגדו (הקולט הזה 1974). התקוה האחרונה להצלח וינד: האפשרות של איישור ההחלטה עלידי הממונה על המחוז. הכסוף למשרדה הפנים.

חושי קובע. אבא חושי בתפקיד הי